

**ІХ всеукраїнська науково-практична
інтернет-конференція
«Актуальні питання
технології продукції тваринництва»**

Полтава 5 грудня 2024 року

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АПВ НААН
ІНСТИТУТУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПІВНІЧНОГО
СХОДУ НААН
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ДУ ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР НААН
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ НААН

Тези доповідей

**Учасників ІХ всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції «Актуальні питання
технології продукції тваринництва»**

(5 грудня 2024 року)

Полтава 2024 р.

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету Технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету (протокол № 10 від 19.12.2024 р.)

УДК 637:636.082.22/.084

А 43

Члени редакційної колегії:

Анатолій ШОСТЯ – проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Світлана УСЕНКО – декан факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Анатолій ПОЛИЩУК – завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Марія ІЛЬЧЕНКО – доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник;

Лариса КУЗЬМЕНКО – завідувачка кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Альона СЯБРО – асистент кафедри технології виробництва продукції тваринництва, доктор філософії;

Габрієлла БІРТА – завідувачка кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доктор сільськогосподарських наук, професор;

Наталя ГРИЩЕНКО – доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр БОРДУН – завідувач лабораторії тваринництва і кормовиробництва Інституту сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник;

Тетяна БУСЛИК – старший науковий співробітник лабораторії обміну речовин ім. С.З. Гжицького Інституту біології тварин, кандидат біологічних наук, старший дослідник.

Відповідальні за випуск:

Марія ІЛЬЧЕНКО – доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник.

Іван ЖЕЛІЗНЯК – старший викладач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького.

До збірника матеріалів всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання технології продукції тваринництва» ввійшли результати теоретичних та прикладних досліджень технології продукції тваринництва у . Матеріали надруковані в авторській редакції.

Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

ІХ всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання технології продукції тваринництва»: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтрнет конф., 5 грудня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. 86 с.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

Зміст

<i>I. Інноваційні аспекти виробництва продукції тваринництва</i>	<i>8</i>
Кравченко О.І. ДОБРОБУТ ТВАРИН ЯК ІНДИКАТОР СТАЛОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	8
Качала Д.О., Кузьменко Л.М. ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ КОРМІВ ДЛЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	11
Мазанько К.М., Кузьменко Л.М. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ДОЇННЯ КОРІВ	14
Матіїв Р.І., Кузьменко Л.М. ВПЛИВ ОКРЕМИХ ФАКТОРІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ.....	16
Скриннік В.Є., Усенко О. О. ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПАСІКИ	18
Степанюк В.К., Кузьменко Л.М. НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙ У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ	19
Усенко О. О., Шевчик В.В. ОСНОВНІ ВИМОГИ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ТА БУДІВНИЦТВІ СВИНОКОМПЛЕКСІВ	22
II. Новітні технології годівлі сільськогосподарських тварин.....	25
Брик Р. О. ВПЛИВ ВІТАМІНІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ ДІЇ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ІНДИКІВ	25
Желізняк І.М., Романенко Є. В. ВПЛИВ БУФЕРНИХ КОРМОВИХ ДОБАВОК НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ	27
Сусол Р. Л., Арапакі С.С., РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТІВ ЕНЕРГООЩАДНОЇ ГОДІВЛІ СВИНЕЙ В УМОВАХ ОБМЕЖЕНИХ КОРМІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	29
Сябро А. С., Андрущенко А. В. СТАН ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНОГО ГОМЕОСТАЗ У КРОВІ СВИНОК ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ЦИТРАТУ МІДІ.....	32

Поліщук А.А. Оніщенко О.О.Корсаков С.В. ПЕРЕТРАВНІСТЬ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН РАЦІОНІВ З РІЗНИМИ ПРОТЕЇНОВИМИ ДОБАВКАМИ	33
<i>III. Генетика, селекція та розведення тварин</i>	
<i>37</i>	
Бордун О. М., Халак В. І., Сасенко А. М. ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА ГЕНОМ LEP (g.284 A>T) 	37
Біднина О. В., Желізняк І.М. ВПЛИВ ЛІНІЇ ПЛІДНИКА НА ІНТЕНСИВНІСТЬ РОСТУ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В УМОВАХ НЕТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ	39
Ващенко П. А., Поліщук В. А., Соломчак А.М. СЕЛЕКЦІЙНА РОБОТА В СТАДІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ ПОРОДИ ЗА ГЕНОМ АДРЕНОРЕЦЕПТОРУ $\beta 3$	41
Ващенко П. А., Степаненко С.О., Інкол А. Г. ВІДНОВЛЕННЯ ГЕНЕАЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ МИРГОРОДСЬКОЇ ПОРОДИ СВИНЕЙ	43
Зінов'єв С. Г., Саєнко А. М., Акімов О. В., Пека М. Ю. ВПЛИВ ГЕНОТИПІВ СВИНЕЙ НА РЕПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ ТА СПОЖИВАННЯ КОРМУ	46
Кузьменко А.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ КОРІВ ПІД ВПЛИВОМ ГЕНОТИПУ ТА УМОВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	48
Ільченко М.О., Артеменко С.І. ОСОБЛИВОСТІ БІОХІМІЧНОГО СКЛАДУ ПЛАЗМИ СПЕРМИ У КНУРІВ	50
Слинько В.Г., Пруненко В.О. ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯСО-САЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНОК РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ	52
Олійник А. Ю., Оніщенко Л.В. ВІДГОДІВЕЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ УМОВАХ ПОП «ВІКТОРІЯ» БАШТАШАНСЬКОГО РАЙОНУ	54
Усенко С. О., Шейко А. С. ПРОЯВ ТА НАСЛІДКИ ТЕПЛОВОГО СТРЕСУ У ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН	57
Федак В. Д., Безалтична О. О., Китаєва А. П. РІСТ МАСИ ТІЛА ТА ЛІНІЙНИЙ РОЗВИТОК ПОМІСНИХ БУГАЙЦІВ	

УКРАЇНСЬКА ЧОРНО-РЯБА МОЛОЧНА х УКРАЇНСЬКА М'ЯСНА РІЗНОГО ТИПУ КОНСТИТУЦІЇ.....	60
Шанта Е.І., Шаферівський Б. С. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ.....	62
Шаферівський Б.С. ВПЛИВ ГЕНОТИПУ СВИНЕЙ НА ЇХ ЖИВУ МАСУ ПІД ЧАС ВИРОЩУВАННЯ	65
Шостя А. М., Самовик А. С. ВПЛИВ ФІЗІОЛОГІЧНИХ РІВНІВ АКТИВНИХ ФОРМ ОКСИГЕНУ НА ПРОЦЕСИ ВІДТВОРЕННЯ У ТВАРИН	67
IV. Інноваційні технології харчових виробництв	69
Карбан Ю. В. СИРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ХАРЧУВАННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	69
Флока Л.В. ТЕХНОЛОГІЇ 3D-ДРУКУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВOSTІ	70
Sheludko V., Pecherytsya M.	72
FOOD PRODUCT DEVELOPMENT: GLAZED CHEESE CURD WITH PUMPKIN PUREE	72
V. Якість та безпечність продукції тваринництва	75
Гришко А.О., Кузьменко Л.М. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІД ЧАС ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА-СИРОВИНИ	75
Дереза Ю. Ф., Черненко А. Ю., Славутіна Р.Р., ОБРОБКА ТА БЕЗПЕКА М'ЯСА КРОЛИКІВ	77
Мироненко О.І., Фесенко О.Г., Гришко А.О. БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	81
Петулько П.В. ВИРОЩУВАННЯ ГІДРОПОННОЇ ЗЕЛЕНІ	84

отримання додаткової продукції, створення доданої вартості бджолопродуктів, пошук шляхів збільшення прибутковості.

Одним зі шляхів збільшення прибутків є використання сучасного обладнання. Наприклад, замість радіальної медогонки доцільно використовувати синхронно-обертову автоматичну, яка значно прискорить відкачування меду. Наявність візків пасічних (апіліфти) позбавить від необхідності носити корпуси. Для розпечатування рамок краще застосовувати електричні ножі, які значно прискорюють процес. Використання вагів на пасіці дозволить визначити чи варто перевозити вулики у нове місце для кращого доступу до медоносних рослин [3].

На пасіці краще використовувати корпусні вулики, а не лежаки, з метою скорочення часу на обслуговування кожного вулика.

Важливим є ведення записів та аналіз діяльності. Це дозволить визначити доцільно кочувати, або мати стаціонарну пасіку, що позбавить від додаткових витрат. Проводити облік можна як на папері, так і використовуючи мобільні чи комп'ютерні додатки. Вести пасічний журнал є дуже важливим у веденні селекційної роботи [2].

Гуртовий продаж продукції не завжди може принести очікуваний результат. Тому важливу роль відіграє отримання додаткової продукції бджільництва: пилок, маточне молочко, прополіс, трутневий гомогенат, перга, бджолиний віск. Реалізація додаткових продуктів бджільництва може скласти до 30% загального прибутку.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 01.12.2024 р)
2. Разанова О.П., Скоромна О.І. Технологія виробництва продукції бджільництва: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2020. 408 с.
3. Разанов С.Ф., Недашківський В.М., Разанов О.С. Основи технології виробництва продукції бджільництва. Нілан, 2018. 195 с.

Степанюк В.К.

здобувач вищої освіти

Кузьменко Л.М.

к. с.-г. н., доцент, завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького

*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙ У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ

Сільське господарство України потребує модернізації для подальшого розвитку, оскільки нинішні методи ведення господарства часто ґрунтуються на застарілих, високовитратних технологіях і техніці. Однак слід підкреслити,

що сталість сільського господарства визначається саме його консервативним підходом. Інновації є основним фактором економічного розвитку, що передбачає поступову якісну зміну, розробку та впровадження оптимізованих технологій. Впровадження інновацій у молочному скотарстві повинно здійснюватися з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів, а також на основі доступних ресурсів. Важливо зазначити, що для ефективного впровадження інновацій необхідний комплексний підхід, який забезпечить економічну доцільність і екологічну стійкість виробництва.

Аналіз світового і вітчизняного досвіду свідчить, що застосування ресурсозберігаючих технологій у молочному скотарстві базується на науковому та системному підходах, які враховують усі чинники й умови, що впливають на виробничий процес і їх взаємозв'язки. Відомо, що інноваційний технологічний процес є ключовим елементом, на основі якого формуються всі організаційно-економічні відносини в господарстві [3].

Інноваційні інтенсивні технології в молочному скотарстві включають ефективне технічне та технологічне оснащення, використання інтенсивних систем годівлі, біотехнологій, високий рівень селекційно-племінної роботи, а також енергозберігаючі та ресурсозберігаючі технології.

Можливі три основні напрямки розвитку тваринництва в Україні: інтенсивний розвиток на основі вітчизняних розробок; інтенсивний розвиток на основі зарубіжних розробок; екстенсивний розвиток, що зберігає елементи традиційного тваринництва, пов'язані з побутом сільського населення [5].

При цьому інновації в галузі повинні бути орієнтовані, перш за все, на підвищення продуктивності та активізацію відтворення поголів'я молочної худоби; впровадження кращих генетичних ресурсів; модернізацію технології заготівлі та виробництва кормів, технологій утримання тварин, а також доїння корів із застосуванням сучасних технічних розробок; запровадження ефективних і доступних схем лікування та профілактики захворювань [4].

Штучний інтелект стає ключовим фактором у розвитку сільськогосподарського тваринництва. Покращення здоров'я тварин і забезпечення їх благополуччя залишаються головними цілями в галузі. Протягом тривалого часу основною увагою тваринників є покращення здоров'я тварин через спостереження за ними та раннє виявлення захворювань, що включає зменшення використання антибіотиків [1].

Робототехніка є важливим напрямком інновацій у галузі – використання роботів активно зростає, при цьому штучний інтелект відіграє дедалі більшу роль у процесах інтенсифікації. Однією з головних переваг є використання роботів для зменшення робочого навантаження на людей, що допомагає вирішити проблему фізичної та розумової втоми, які часто призводять до помилок у тваринництві. Це також дозволяє частково компенсувати дефіцит кадрів, при цьому спостерігається покращення ефективності та якості роботи [1].

Покращення ситуації з викидами екологічно шкідливих речовин, таких як азот і фосфор, досягається через оптимізацію систем утримання тварин,

зокрема в годівлі. Важливим кроком у цьому напрямку є мінімізація викидів шляхом коригування амінокислотного складу раціону, використання ферментних препаратів, а також ефективних пре- і пробіотиків, що забезпечують високу доступність та засвоюваність кормових компонентів.

Також важливим є покращення кліматичних умов у приміщеннях для тварин через зміни клімату, що веде до підвищення температури в тваринницьких комплексах. Важливим аспектом є зниження рівня аміаку в повітрі приміщень, що досягається завдяки моніторингу клімату в стійлах за допомогою цифрових датчиків аміаку.

Автоматизована годівля має великий потенціал для впровадження. Сенсорні технології, зокрема інтелектуальний моніторинг тварин через камери, пропонують нові можливості для ефективного управління стадом, що дозволяє удосконалити технологію виробництва високоякісного молока [2].

Впровадження цифрових технологій сприяє оптимізації робочих процесів, зниженню витрат, покращенню благополуччя тварин та зменшенню навантаження на працівників у тваринницьких комплексах. Основні тенденції сьогодення орієнтовані на моніторинг здоров'я тварин, підвищення їх благополуччя та інтеграцію штучного інтелекту у тваринництво.

Список використаних джерел

8. EuroTier 2024: усі тенденції в технологіях тваринництва. *AgroPortal*. URL: <https://agroportal.ua/news/zhivotnovodstvo/eurotier-2024-usi-tendenciji-v-tehnologiyah-tvarinnictva> (Дата звернення 25.11.2024)
9. Альошин-Вдовенко В. Роботи-годувальники. *AgroTims*. URL: <https://agrotimes.ua/article/roboti-goduvalniki/> (Дата звернення 25.11.2024)
10. Дімітров Д. О., Болтянська Н. І. Технології ресурсозбереження в молочному скотарстві. *Процеси, машини та обладнання в АПК*. 2019. С. 97–98. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/8259/> (дата звернення 25.11.2024).
11. Єрмак С. О., Бугаєнко О. В. Реалізація стратегії інноваційного розвитку молокопереробного підприємства з урахуванням концепції «SMART FARM». *Економіка та управління підприємствами*. 2016. № 12. С. 138–146. URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/76/1/Yermak> (дата звернення 25.11.2024).
12. Лихач В. Я. Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва. Миколаїв : МНАУ, 2017. 365 с.